

Kvalitetsdeklaration

Hur många underrättelser låter Arbetsförmedlingen bli att skicka?

Ämnesområde

Arbetsmarknad

Statistikområde

Arbetsförmedlingens kontrollarbete

Producerande myndighet

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen

Referenstid

2021

Kontaktuppgifter

Tomas Brandt

tomas.brandt@iaf.se

Innehåll

1	Relevans	3
1.1	Ändamål och informationsbehov	3
1.2	Statistikens innehåll	3
1.2.1	Objekt och population.....	4
1.2.2	Variabler	4
1.2.3	Statistiska mått	5
1.2.4	Redovisningsgrupper	5
1.2.5	Referenstider	5
2	Tillförlitlighet	5
2.1	Tillförlitlighet totalt	5
2.2	Osäkerhetskällor	6
2.2.1	Urval	6
2.2.2	Ramtäckning.....	6
2.2.3	Mätning.....	7
2.2.4	Bortfall	7
2.2.5	Bearbetning	10
3	Aktualitet	10
3.1	Framställningstid	10
4	Tillgänglighet och tydlighet	11
4.1	Tillgång till statistiken och dokumentation	11
5	Jämförbarhet.....	11
5.1	Jämförbarhet över tid	11
5.2	Jämförbarhet mellan grupper	11
	Allmänna uppgifter	11

1 Relevans

Den här kvalitetsdeklarationen är en bilaga till rapporten *Hur många underrättelser låter Arbetsförmedlingen bli att skicka?*. Kvalitetsdeklarationen beskriver kvaliteten på den statistik som presenteras i rapporten utifrån statistikens ändamål, innehåll, tillförlitlighet, aktualitet, tillgänglighet och jämförbarhet.

1.1 Ändamål och informationsbehov

Statistiken i rapporten beskriver mörkertalet¹ för underrättelser som kontrollhandläggare vid Arbetsförmedlingens enheter Granskning och kontroll ska skicka till arbetslöshetskassorna och till Arbetsförmedlingens enhet Ersättningsprövning. Statistiken beskriver även mörkertalet för signaler som arbetsförmedlare ska skicka till enheterna Granskning och kontroll. Slutligen beskriver statistiken kontrollhandläggarnas och arbetsförmedlarnas förutsättningar i arbetet med underrättelser och signaler. Användningsområdet är att följa upp om Arbetsförmedlingens kontrollarbete med underrättelser och signaler fungerar som det är tänkt.

Huvudsakliga användare av statistiken är Arbetsförmedlingen, IAF och Arbetsmarknadsdepartementet.

1.2 Statistikens innehåll

De statistiska målstorheterna utgörs av andelar och summor av variabler som mäter kontrollhandläggarnas och arbetsförmedlarnas förutsättningar i arbetet med underrättelser och signaler, samt hur många underrättelser respektive signaler som de avstår från att skicka. Statistiken särredovisas på kön och anställningstid.

¹ Med *mörkertal* avses underrättelser och signaler som kontrollhandläggare och arbetsförmedlare vet att de borde ha skickat enligt regelverket, men som de inte skickade.

1.2.1 Objekt och population

Den första intressepopulationen² avser arbetsförmedlare³ som hade som arbetsuppgift att skicka signaler till enheterna Granskning och kontroll under mars–maj 2021.

Målpopulationen⁴ för arbetsförmedlare utgörs av arbetsförmedlare som var anställda och i tjänst under mars–maj 2021 på de avdelningar som har huvudansvaret för kundgruppen arbetssökande.

Målpopulationen arbetsförmedlare täcker inte intressepopulationen fullt ut. Skälet är att det finns anställda som arbetar med att skicka signaler även vid andra avdelningar hos Arbetsförmedlingen än de avdelningar som har huvudansvaret för kundgruppen arbetssökande. Avgränsningen till arbetsförmedlare anställda vid de avdelningar som har huvudansvaret för kundgruppen arbetssökande har gjorts i dialog med Arbetsförmedlingen.

Den andra intressepopulationen består av kontrollhandläggare vid enheterna Granskning och kontroll som hade som arbetsuppgift att skicka underrättelser under mars–maj 2021.

Målpopulationen för kontrollhandläggare har avgränsats till samtliga anställda som kontrollhandläggare och i tjänst vid enheterna Granskning och kontroll under mars–maj 2021. Tre koordinatörer som inte arbetar med att skicka underrättelser har exkluderats. För kontrollhandläggarna sammanfaller målpopulationen med intressepopulationen.

Observations- och målobjekt består av individer.

1.2.2 Variabler

Målvariablerna är underrättelser och signaler som anställda på Arbetsförmedlingen borde ha skickat, men avstod från att skicka. Målvariablerna består även av förutsättningar och attityder bland de anställda i arbetet med signaler och underrättelser, samt orsaker till varför de avstod från att skicka signaler och

² Med intressepopulation avses den population som var av intresse för IAF att studera när undersökningen planerades.

³ Med *arbetsförmedlare* avses även annan personal som har behörighet att skicka signaler, exempelvis olika funktioner inom arbetslivsinriktad rehabilitering som SIUS-handläggare, psykologer, arbetsterapeuter, socialkonsulenter och specialister inom hörsel och syn (se Arbetsförmedlingens handläggarstöd: Meddelanden till a-kassorna och enheten Ersättningsprövning).

⁴ Med målpopulation avses den population som vi hade för avsikt att studera, när hänsyn tagits till uppenbara begränsningar i exempelvis datatillgänglighet.

underrättelser. Intressevariablerna för granskningen stämmer överens med målvariablerna.

Observationsvariablerna består av de insamlade svaren på de två enkätundersökningarna. Observationsvariablerna kan förväntas skilja sig från målvariablerna, eftersom vad enkäternas respondenter uppger i sina enkätsvar inte nödvändigtvis stämmer överens med de korrekta värdena på målvariablerna. Se även kapitel 2 *Tillförlitlighet*.

1.2.3 Statistiska mått

Andelar och antal används som statistiska mått. Vi använder också konfidensintervall för att beskriva statistisk osäkerhet.

1.2.4 Redovisningsgrupper

De redovisningsgrupper som vi i huvudsak använder i rapporten är juridiskt kön och anställningstid.

1.2.5 Referenstider

Statistiken avser perioden mars–maj 2021.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Den totala tillförlitligheten påverkas av ett antal källor. Av osäkerhetskällorna finns enbart beräkningar på storleken av urvalsfelet. Urvalsfelet beräknas med hjälp av standardavvikelser och redovisas i form av konfidensintervall i rapportens tabellbilaga.

Bortfall och mätfel antas vara de felkällor med störst inverkan på undersökningarnas tillförlitlighet. Bortfall av respondenter och partiellt bortfall kan ge upphov till slumpmässiga och systematiska fel. Mätfelet består framför allt av att respondenterna inte korrekt velat eller kunnat svara på enkätfrågorna. I undersökningarna bedömer vi att bortfall och mätfel totalt sett leder till en underskattning av de sanna värdena för antalet signaler och underrättelser som arbetsförmedlarna och kontrollhandläggarna avstått från att skicka.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

Urvalet för arbetsförmedlare bestod av 2 500 arbetsförmedlare och för kontrollhandläggarna bestod urvalet av 283 kontrollhandläggare.

Det slumpmässiga felet redovisas i rapportens statistikbilaga i form av ett 95-procentigt konfidensintervall, det vill säga ett intervall som med 95 procents sannolikhet innehåller det sanna värdet, förutsatt att det inte finns systematiska fel.

2.2.2 Ramtäckning

Ramen för de båda populationerna utgick från ett uttag ur Arbetsförmedlingens personalsystem.

Både övertäckning och undertäckning förekommer i målpopulationen för arbetsförmedlare i förhållande till rampopulationen⁵. Övertäckningen består av arbetsförmedlare som uppgett att de inte arbetar med att skicka signaler, eftersom de inte har någon kontakt med arbetssökande. Övertäckningen kartlades genom en kontrollfråga i början av enkäten. Bland arbetsförmedlarna svarade 203 nej på enkätfrågan ”Ingick det i dina arbetsuppgifter att skicka signaler till enheterna Granskning och kontroll under perioden?”, varpå de avslutade enkätundersökningen⁶.

Undertäckningen består av 173 arbetsförmedlare som arbetade under delar av perioden mars–maj, men hade avslutat sin anställning eller inte var i tjänst i maj. Innan utskicket av enkäten bedömde vi att vi inte skulle kunna nå dem och exkluderade dem därför ur dataunderlaget före urvalet.

För populationen kontrollhandläggare vid enheterna Granskning och kontroll har IAF bedömt målpopulationen i princip stämmer överens med intressepopulationen. Vi exkluderade ett mindre antal, 9 personer, ur datamaterialet före utskick. De arbetade under delar av perioden men hade avslutat sin anställning eller var inte i tjänst i maj, och vi bedömde innan utskicket av enkäten att vi inte skulle nå dem. För populationen kontrollhandläggare finns inga andra nämnvärda källor till övertäckning eller undertäckning.

⁵ Med rampopulation avses den population som vi identifierar i registerdata.

⁶ Om den här gruppen arbetsförmedlare inte har känt till att de ska arbeta med att skicka signaler och därför svarat nej på frågan och avslutat enkäten, så utgör de dock *bortfall* och inte *övertäckning*. I skattningsförfarandet har gruppen hanterats som bortfall istället för övertäckning. Detta eftersom IAF har bedömt det som mer troligt att de tillhör bortfall. Detta beslut har testats och har ingen nämnbar påverkan på rapportens resultat eller slutsatser. Se även efterföljande avsnitten *Mätning* och *Bortfall*.

Några ytterligare uppskattningar av täckningsfelet görs inte för den här undersökningen. Skattningsförfarandet justerar inte för täckningsbrister.

2.2.3 Mätning

Datainsamlingen har skett genom att vi ställt frågor till respektive målpopulation i enkätutskicken. Datainsamlingen ägde rum 28 maj–18 juni 2021.

Mätfelet kan ha flera möjliga orsaker, men i huvudsak består det i att respondenterna inte velat eller kunnat svara korrekt på enkätfrågorna. Det kan exempelvis handla om att respondenterna inte vill uppge eller inte minns det sanna värdet signaler eller underrättelser som de har avstått från att skicka. Eller så känner de inte till alla situationer när signaler eller underrättelser ska skickas⁷. Totalt sett bedömer vi att mätfelen innebär en underskattning av det sanna antalet signaler och underrättelser som arbetsförmedlarna och kontrollhandläggarna avstod från att skicka under perioden.

En annan potentiell orsak till mätfel är frågor som är formulerade på ett sådant sätt att de inte fångar in det som de är avsedda att mäta, vilket skulle vara ett validitetsfel. I undersökningarna har vi även sammanfattat och tolkat fritextsvar, vilket också kan medföra mätfel.

För att minska risken för mätfel har enkäterna testats av några kontrollhandläggare vid enheterna Granskning och kontroll samt arbetsförmedlare innan vi skickat ut enkäten. Testpersonerna har efter testet telefonintervjuats, varpå enkätfrågorna har justerats.

2.2.4 Bortfall

I tabell 1 framgår att svarsbortfallet är 53 procent i undersökningen riktad till arbetsförmedlare och 29 procent i undersökningen till kontrollhandläggare. Av de 1 328 individer som utgjorde bortfallet för enkäten riktad till arbetsförmedlare var det 203 som svarade att det inte ingick i deras arbetsuppgifter att skicka signaler och därför avslutade enkäten (se kapitel 2.2.2 *Ramtäckning*).

⁷ Detta kan ha varit fallet för vissa av de 203 arbetsförmedlare som svarade att det inte ingick i deras arbetsuppgifter att skicka signaler till enheterna Granskning och kontroll, se avsnitt 2.2.2 *Ramtäckning*.

Tabell 1. Objektbortfall.

Målpopulationer	Urval	Svar	Svar (%)	Bortfall	Bortfall (%)
Arbetsförmedlare	2 500	1 172	47	1 328	53
Kontrollhandläggare	283	202	71	81	29

Vi har inte med säkerhet kunnat bedöma om bortfallen har lett till systematiska fel (så kallad skevhet eller bias). Om bortfallen har lett till systematiska fel, har vi bedömt att det är troligt att bortfallet leder till en underskattning av det sanna värdet signaler och underrättelser som inte skickades under perioden, snarare än en överskattning. Detta baseras på att vi bedömer att det är mer sannolikt att respondenterna som valde att inte svara på enkäten har avstått från att skicka signaler och underrättelser än respondenterna som svarade på enkäten.

Bortfallet är något högre inom vissa redovisningsgrupper, exempelvis för kontrollhandläggare 31-40 år gamla. Den gruppen utgör 33 procent av rampopulationen kontrollhandläggare, men utgör 27 procent av kontrollhandläggarna som svarade på enkäten. Det innebär att gruppen svarade på enkäten i något lägre omfattning än förväntat utifrån dataunderlaget, vilket vi visar i tabell 2.

För arbetsförmedlarna var bortfallet inte nämnvärt högre inom någon redovisningsgrupp, det visar vi i tabell 3.

Sammanfattningsvis bedömer vi att kontrollhandläggarna och arbetsförmedlarna som svarade på enkäten stämmer förhållandevis väl överens med respektive rampopulation. Vi har använt kalibrerade vikter vid skattningen av enkätresultaten, vilket betyder att vi kompenserat för att bortfall kan skilja sig per kön och anställningstid när vi tagit fram resultaten. Skattningsförfarandet beskrivs i dokumentet *Statistikens framställning*.

Tabell 2. Rampopulation, urval och andel svarande per redovisningsgrupp för populationen kontrollhandläggare.

Redovisningsgrupper	Antal i ram- population	Antal i urval	Andel (%) i ram- population	Antal svar	Andel (%) svar	Differens (Andel i rampop.) - (Andel svar)
Totalt	283	283	100 %	202	100 %	0 %
- varav kvinnor	200	200	71 %	147	73 %	2 %
- varav män	83	83	29 %	55	27 %	-2 %
- varav -30 år	45	45	16 %	27	13 %	-3 %
- varav 31-40 år	92	92	33 %	54	27 %	-6 %
- varav 41-50 år	70	70	25 %	58	29 %	4 %
- varav 51-60 år	59	59	21 %	48	24 %	3 %
- varav 61- år	17	17	6 %	15	7 %	1 %
- varav anställningstid -1 år	153	153	54 %	114	56 %	2 %
- varav anställningstid 2-5 år	64	64	23 %	40	20 %	-3 %
- varav anställningstid 6-10 år	37	37	13 %	23	11 %	-2 %
- varav anställningstid 11- år	29	29	10 %	25	12 %	2 %

Tabell 3. Rampopulation, urval och andel svarande per redovisningsgrupp för populationen arbetsförmedlare.

Redovisningsgrupper	Antal i ram-population	Antal i urval	Andel (%) i ram-population	Andel (%) i urval	Antal svar	Andel (%) svar	Differens (Andel i rampop.) - (Andel svar)
Totalt	4 055	2 500	100 %	100 %	1165	100 %	0 %
- varav kvinnor	2 923	1 802	72 %	72 %	823	71 %	-1 %
- varav män	1 132	698	28 %	28 %	342	29 %	1 %
- varav -30 år	237	148	6 %	6 %	72	6 %	0 %
- varav 31-40 år	968	616	24 %	25 %	264	23 %	-1 %
- varav 41-50 år	1 140	713	28 %	29 %	312	27 %	-1 %
- varav 51-60 år	1 222	739	30 %	30 %	382	33 %	3 %
- varav 61- år	488	284	12 %	11 %	135	12 %	0 %
- varav anställningstid -1 år	586	375	14 %	15 %	203	17 %	3 %
- varav anställningstid 2-5 år	671	415	17 %	17 %	200	17 %	1 %
- varav anställningstid 6-10 år	1 158	713	29 %	29 %	304	26 %	-2 %
- varav anställningstid 11- år	1640	997	40 %	40 %	458	39 %	-1 %

2.2.5 Bearbetning

Bearbetningsfel kan uppstå genom felaktig programmering eller att data hanteras felaktigt på andra sätt.

För att minska risken för bearbetningsfel granskar flera utredare skript och dataunderlag samt resultat.

Två utredare har gått igenom och även analyserat fritextsvaren genom kvantitativa metoder för textanalys. Syftet har varit att minska risken för subjektiva bedömningar när fritextsvaren tolkas och sammanställs.

3 Aktualitet

3.1 Framställningstid

Framställningstiden är cirka 6 månader från det att urvalsram och urval är framtaget till publicering av rapporten.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken och dokumentation

Statistiken publiceras genom en rapport och i tabeller. Publicerade tabeller och rapporter finns tillgängliga på IAF:s webbplats www.iaf.se.

5 Jämförbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Analys av underrättelser som arbetsförmedlare avstår från att skicka har bland annat genomförts 2016⁸ och 2018⁹. Både enkäternas utformning och Arbetsförmedlingens kontrollarbete har förändrats sedan 2018, och därför är resultaten inte direkt jämförbara med tidigare år.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Uppgifter från register har använts för att bilda redovisningsgrupper, i huvudsak per kön och anställningstid. Statistiken kan i regel jämföras mellan grupper, men bör göras med försiktighet eller undvikas när grupperna består av få observationer.

Allmänna uppgifter

A Sekretess och personuppgiftsbehandling

IAF behandlar personuppgifter enligt GDPR samt enligt lagen (2006:469) och förordningen (2008:936) om behandling av personuppgifter vid Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen.

⁸ IAF, rapport 2016:19.

⁹ IAF, rapport 2018:10.

B Bevarande och gallring

Reglerna för gallring av uppgifter som IAF behandlar för sin tillsyn framgår av 15 § lagen (2006:469) om behandling av personuppgifter vid Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen.

Personuppgifter som behandlas för tillsyn ska gallras två år efter utgången av det år när behandlingen av uppgifterna har avslutats i ett ärende hos den handläggande myndigheten. Gallring av uppgifter i diarieförda ärenden framgår av IAF:s dokumenthanteringsplan.

C Uppgiftsskyldighet

Det finns ingen uppgiftsskyldighet.